

PRITARTA

Varėnos rajono savivaldybės tarybos

2021 m. kovo d. sprendimu Nr.

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS VARĖNOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDRA INFORMACIJA APIE ĮSTAIGĄ

Varėnos socialinių paslaugų centras (toliau Centras) yra Varėnos rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, teikianti socialines paslaugas Varėnos rajono savivaldybės gyventojams.

Įstaigos direktorė – Dovilė Barčiukienė. Įstaigos kodas 301792843. Centro adresas: M. K. Čiurlionio g. 61A, LT-65219 Varėna, tel. 8 (310) 51080, elektroninio pašto adresai:

info@varenosspc.lt; direktore@varenosspc.lt, svetainės adresas: <http://www.varenosspc.lt>

Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymais, savivaldybės tarybos sprendimais, savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, kitais teisės aktais ir 2019 m. sausio 29 d. Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimu pakeistais Varėnos socialinių paslaugų centro nuostatais Nr. T-VIII-1143, „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 3 d. sprendimo Nr. T-VI-338 „Dėl Varėnos socialinių paslaugų centro“ pakeitimo.

Nuo 2014 m. Varėnos socialinių paslaugų centras tapo licencijuota socialinės globos įstaiga. Lapkričio 11 d. Socialinių paslaugų priežiūros departamente prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Varėnos socialinių paslaugų centrui buvo įteiktos dvi licencijos - institucinei socialinei globai (dienos) suaugusiems asmenims su negalia teikti (Nr. L000000330) ir socialinei globai suaugusiems asmenims su negalia ar senyvo amžiaus asmenims namuose teikti (Nr. L000000331). 2017 m. sausio 18 d. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos išdavė leidimą – higienos pasą Nr. LHP.1-7, kuris suteikė teisę teikti ambulatorines asmens sveikatos paslaugas (bendrosios praktikos slauga, kineziterapija, ergoterapija ir masažas). 2017 m. sausio 26 d. buvo išduota Įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencija Nr. 3854. 2020 m. lapkričio 16 d. Varėnos socialinių paslaugų centrui suteiktas EQUASS Assurance kokybės sertifikatas, kuris liudija, kad Varėnos socialinių paslaugų centras teikia kokybiškas pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose.

2018 m. gegužės 29 d. Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-VIII-968 Varėnos socialinių paslaugų centrui buvo pavesta vykdyti Globos centro funkcijas. Dėl šios

priežasties 2019 m. sausio 29 d. buvo papildyti Varėnos socialinių paslaugų centro nuostatai (Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-VIII-1143 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 3 d. sprendimo Nr. T-VI-338 „Dėl Varėnos socialinių paslaugų centro“ pakeitimo) bei išplėstas Centro tikslas – teikti socialinę pagalbą Varėnos rajono savivaldybės gyventojams (jų šeimoms), kurie dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų yra neįgiję, praradę ar neturi gebėjimų arba galimybių savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu, sudarant šiems asmenims sąlygas ugdyti ir stiprinti gebėjimus bei galimybes savarankiškai spęsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padedant įveikti socialinę atskirtį. Pagrindinis globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

2018 m. spalio 30 d. buvo pasirašyta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis, įgyvendinant vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros projektą. 2020 m. kovo 26 d. pratęsta sutartis iki 2022 m. gruodžio 31 d. 2020 m. spalio 28 d. pasirašytas susitarimas, kuriuo mažinama iš projekto lėšų finansuojama socialinio darbuotojo, atliekančio globos koordinatoriaus funkcijas etato dalis (iš 1 etato į 0,5 etato) ir padidinta psichologo pareigybės etato dalis.

Centras, siekdamas įgyvendinti pagrindinį tikslą, 2020 m. ypatingą dėmesį skyrė šioms prioritetinėms sritims:

1. Didelis dėmesys buvo skiriamas globėjų, tėvių paieškai, GIMK programos viešinimui, mokymams. 2018 m. spalio 30 d. buvo pasirašyta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis tarp Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Varėnos rajono savivaldybės administracijos ir Varėnos socialinių paslaugų centro, įgyvendinant vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros projektą. 2019 m. buvo įkurtos 3 darbo vietos – 2 globos koordinatorių ir 1 psichologo. 2019 m. gruodžio mėnesį buvo vykdomas Varėnos socialinių paslaugų centro Globos centro veiklos kokybės planinis vertinimas, buvo pateiktos rekomendacijos. 2020 m. didelis dėmesys buvo skiriamas šių rekomendacijų įgyvendinimui ir trūkumų šalinimui.
2. Didelis dėmesys skiriamas pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugų namuose kokybei. 2019 m. vasario 1 d. Varėnos socialinių paslaugų centras pasirašė sutartį su VšĮ

Valakupių reabilitacijos centru dėl dalyvavimo projekte „Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“, projekto kodas Nr. 08.4.1-ESFA-V-421-01-0001.

Sutarties objektas – Europos socialinių paslaugų kokybės sistemos (toliau –EQUASS) diegimas įstaigoje, siekiant įgyti EQUASS Assurance sertifikatą. 2020 m. spalio 19 d. buvo vykdomas išorinis auditas, lapkričio 16 d. buvo suteiktas EQUASS Assurance sertifikatas, patvirtinantis, kad Varėnos socialinių paslaugų centras teikia kokybiškas paslaugas ir siekia jas tobulinti.

3. Didelis dėmesys skiriamas projektinei veiklai. 2017 m. vasario 7 d. buvo pradėtos teikti **„Integralios pagalbos plėtros Varėnos rajone“** paslaugos, kuriomis nuo 2017 m. pasinaudojo 54 asmenys (teikiama kompleksinė pagalba – derinama medicininė ir buitinė pagalba, teikiamos masažo paslaugos).

2018 m. gruodžio 19 d. buvo pasirašyta iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo **projekto „Bendrujų ir specialiųjų socialinių paslaugų plėtra neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems Varėnos miesto gyventojams“** sutartis. Pagrindinis projekto tikslas - išplėsti socialinių paslaugų teikimą Varėnos miesto neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, siekiant aktyvinti bendruomenę, įtraukiant juos į įvairias veiklas, taip ugdant jų socialinius, darbinius, asmens higienos įgūdžius bei suteikiant jiems reikalingą psichosocialinę pagalbą. Projektui skirta 30860,26 Eur, trukmė – 12 mėnesių. Projektas baigtas įgyvendinti 2020 m. kovo mėn.

2020 m. rugsėjo 11 d. buvo pateikta paraiška **„Kompleksinių paslaugų plėtra neįgaliesiems vaikams ir jų artimiesiems Vidurio Lietuvos regione“**, siekiant gauti ES finansavimą. Projekto tikslas - pagerinti kompleksiškai ir individualizuotai teikiamų paslaugų vaikams su negalia ir jų šeimos nariams prieinamumą Vidurio Lietuvoje. Buvo numatyta:

- Rekonstruoti pastatą, esantį Gedimino g. 6A, Varėna, miesto centre ir įrengti kompleksinių paslaugų centrą neįgaliesiems, specialiųjų poreikių ir kitų sveikatos sutrikimų turintiems vaikams ir jų artimiesiems.

- Žemės sklype įrengti lavinamąsias (lauko muzikos instrumentus, lauko treniruoklius) ir poilsio zonas (suoliukus, pavėšines).

- Teikti kompleksines paslaugas vaikams ir jų artimiesiems:

- 1) Bendrąsias (informavimą, konsultavimą, tarpininkavimą ir atstovavimą, maitinimo organizavimą, transporto organizavimą, sociokultūrines paslaugas) ir specialiąsias

(intensyvią krizių įveikimo pagalbą, socialinių įgūdžių ugdymą, palaikymą ir (ar) atkūrimą, psichosocialinę pagalbą) socialines paslaugas;

2) Kineziterapijos, ergoterapijos, žaidimų, dailės terapijos, logopedo, psichologo, judesio korekcijos paslaugas;

3) Specializuotas pagalbos šeimos nariams paslaugas: psichologines konsultacijas, individualią ar grupinę terapiją, mokymus, susijusius su sutrikimais, tėvystės įgūdžių formavimo grupes.

Buvo numatyta, kad per metus paslaugas gaus 70 vaikų ir 30 artimųjų.

Taip pat parengti ir įgyvendinami projektai, finansuojami iš Varėnos rajono savivaldybės lėšų „*Kelias į sveikatą*“ ir „*Sveika šeima*“.

2019 m. liepos 19 d. pasirašyta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis dėl **asmeninio asistento** paslaugų. Įgyvendinimas tęsiamas ir 2020 m.

2020 m. spalio 30 d. pasirašyta jungtinės veiklos sutartis su Varėnos rajono savivaldybės administracija, Kabelių kaimo bendruomene, Valkininkų bendruomene dėl projekto „**Pagalbos namuose organizavimas neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims**“ įgyvendinimo.

2020 m. gruodžio 14 d. Varėnos socialinių paslaugų centras pasirašė jungtinės veiklos sutartį su VšĮ „Išminties erdvės“ dėl projekto „**Stipresnis aš**“ įgyvendinimo (kvietimas 2014-2021 metų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ atviro kvietimo „Socialinės integracijos stiprinimo mechanizmai vaikams, jaunuoliams su aukštos rizikos elgsena ir (ar) iš nepalankių aplinkų. Projektas būtų įgyvendinamas bendradarbiaujant su Varėnos rajono savivaldybe, Vilniaus rajono savivaldybe, Pakruojo rajono savivaldybe ir Kazlų Rūdos savivaldybe.

2020 m. pasirašyta jungtinės veiklos sutartis su VšĮ „Varėnos ligonine“, Ščiučino rajono centrine ligonine (Baltarusija) dėl projekto „**Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo gerinimas socialiai pažeidžiamoms grupėms per socialinių darbuotojų tinklą abiejose sienos pusėse**“.

4. 2020 m. didelis dėmesys buvo skiriamas Covid-19 situacijai. Esant karantino apribojimams, Varėnos socialinių paslaugų centro socialinė darbuotoja koordinavo savanoriškos veiklos sritį. Savanoriai galėjo skambinti, registruotis, kokias veiklas gali vykdyti. Varėnos rajono gyventojai skambino, išsakydami savo poreikius, kurių negalėjo patenkinti dėl pandemijos – apsipirkti, įsigyti vaistų ir kt.

Taip pat didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų aprūpinimui apsaugos priemonėmis. Per 2020 m. apsaugos priemonėms išleista 8341,66 Eur.

Buvo vykdomas darbuotojų testavimas.

Be to, Varėnos socialinių paslaugų centrui buvo priskirta transporto organizavimo funkcija, vežant Varėnos rajono gyventojus į saviizoliacijos vietas, Covid-19 tyrimams, parvežimui iš įvairių Lietuvos gydymo įstaigų.

II. ĮSTAIGOS DARBUOTOJAI

Nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d. Varėnos socialinių paslaugų centras teikia socialinės priežiūros paslaugas Varėnos rajono savivaldybės šeimoms, patiriančioms sunkumų, todėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T-VIII-710 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 19 d. sprendimo Nr. T-VIII-263 „Dėl Varėnos socialinių paslaugų centro didžiausio leistino pareigybių skaičiaus nustatymo“ pakeitimo“ buvo patvirtintos 67,8 pareigybės (etatai), o nuo spalio 1 d. – 76,8.

2018 m. gegužės 29 d. Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-VIII-968 nuo 2018 m. birželio mėn. Varėnos socialinių paslaugų centrui buvo priskirta vykdyti globos centro funkcijas. 0,5 etato buvo įdarbintas globos koordinatorius ir 1 etatu socialinis globėjas, globojantis 3 be tėvų globos likusius vaikus, kuriems nustatyta laikinoji globa. Nuo 2019 m. liepos 16 d. išaugo poreikis įdarbinti globėją, nesusijusį giminystės ryšiais, globojantį 3 vaikus, kuriems nustatyta laikinoji globa. 2020 m. Globos centre dirbo 2 socialiniai darbuotojai, atliekantys globos koordinatoriaus funkcijas, psichologas. Be to, buvo sudarytos 2 paslaugų pirkimo sutartys su būdinčiais globotojais, kurie bet kuriuo paros metu gali priimti vaikus, likusius be tėvų globos.

2018 m. kovo 29 d. Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-141 „Dėl atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo, buvo patvirtintas atvejo vadybos tvarkos aprašas, kuriame numatyta, kad šis įsakymas įsigalioja nuo liepos 1 dienos. Nuo 2018 m. liepos 1 d. Varėnos socialinių paslaugų centre buvo įsteigti atvejo vadybininkų etatai. 2020 m. 3 atvejo vadybininkai po 1,5 etato (4,5 etato) dirba Varėnos socialinių paslaugų centre, 1 atvejo vadybininko paslaugos yra perkamos iš Labdaros paramos fondo SOS vaikų kaimo Lietuvoje draugijos. Dėl atvejo vadybininkų atsiradimo pagalbos šeimai sistemoje buvo skelbiamas naujas paslaugų, skirtų probleminėms šeimoms, viešasis pirkimas, kurį laimėjo Labdaros paramos fondo SOS vaikų kaimo Lietuvoje draugija. 2019 m. birželio 1 d. buvo pasirašyta atnaujinta sutartis, kuri įsigaliojo nuo 2019 m. birželio 11 dienos. 2020 m. liepos 10 d. buvo sudarytas papildomas susitarimas su SOS vaikų kaimo Lietuvoje draugija.

2019 m. gruodžio 27 d. Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-IX-196 „Dėl didžiausio leistino Varėnos socialinių paslaugų centro darbuotojų pareigybių skaičiaus

nustatymo“ nustatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 82. Sprendimas įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.

2020 m. pabaigoje dirbo 82 darbuotojai. Administraciją sudarė 5 darbuotojai (6,1 proc.) – direktorius, 2 direktoriaus pavaduotojai socialiniams reikalams (antra pavaduotojo pareigybė įsteigta nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d., kai buvo perduota funkcija teikti socialinės priežiūros paslaugas šeimoms, patiriančioms socialinių sunkumų), vyriausioji buhalterė ir raštvedybos ir personalo reikalų specialistė. Socialinių paslaugų skyriuje dirbo 73 darbuotojai (89 proc.) (atvejo vadybininkai, globos koordinatoriai, socialiniai darbuotojai, socialinio darbuotojo padėjėjai, slaugytojai, psichologas, budintys globotojai, lankomosios priežiūros darbuotojai, slaugytojo padėjėjai, masažistai). Ūkio personalą sudarė 4 darbuotojai (4,88 proc.) (1 techninės priežiūros, darbų saugos specialistas-ūkvedys, 1 valytoja ir 2 vairuotojai).

Centro veikloje nuolat dalyvauja praktiką atliekantys studentai ir savanoriai. 2020 metais sudarytos 7 profesinio mokymo sutartys ir 16 savanoriškos veiklos atlikimo sutarčių. Savanoriai ir praktiką atliekantys studentai dalyvavo organizuojant sociokultūrines paslaugas, teikiant pagalbą namams, dienos socialinės globos ir integralios pagalbos paslaugas, įgyvendinant „Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų plėtra neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems Varėnos miesto gyventojams“ projektą.

2020 m. buvo pasirašytos 2 savanoriškos veiklos sutartys dėl projekto, skirto pagerinti pagalbos namams paslaugų kokybę, įgyvendinimo.

III. ĮSTAIGOS VEIKLOS FINANSAVIMAS

Varėnos socialinių paslaugų centro veiklai vykdyti 2020 m. iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 618,254 tūkst. Eurų. Lyginant su 2019 m. buvo skirta 121,96 tūkst. Daugiau. 2020 m. buvo gautos didesnės Valstybės biudžeto dotacijos savivaldybės biudžetui – 434,57 tūkst. Eur (lyginant su 2019 m. 96,59 tūkst. Eurų daugiau). Iš jų 73,662 tūkst. skirta socialinių paslaugų teikimui asmenims su sunkia negalia. 339,948 tūkst. Eur skirta socialinių paslaugų teikimui šeimoms, patiriančioms sunkumų. Taip pat 2020 m. buvo surinkta daugiau pajamų už teikiamas paslaugas – 50,622 tūkst. Eurų Taip pat buvo gautas finansavimas tęstiniam projektui „Kelias į sveikatą“ – 0,926 tūkst. Eurų. 2016 m. parengta paraiška, pasirašyta sutartis su Europos socialinio fondo agentūra ir gautas finansavimas projektui „Integralios pagalbos paslaugų plėtra Varėnos rajone“ – 234 tūkst. Eur 30 mėnesių. 2018 m. panaudota 62,88 tūkst. Eurų, 2019 m. – 71,88 tūkst. Eurų, 2020 m. – 79,006 tūkst. Eurų. Taip pat buvo parengta paraiška „Bendrųjų ir specialiųjų

socialinių paslaugų plėtra neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems Varėnos miesto gyventojams“, skirtas 28,22 tūkst. Eurų finansavimas. 2020 m. panaudota 2,833 tūkst. Eurų. Vaikų gerovės ir saugumo didinimo paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros įgyvendinimo projektui 36 mėn. skirta 90,06 tūkst. Eur darbo vietų įkūrimui ir paslaugų teikimui. 2020 m. įsisavinta 28,848 tūkst. Eurų.

1 lentelė. Įstaigos veiklos finansavimas 2016 – 2020 m.

Finansiniai šaltiniai	2016 m. tūkst. Eur	2017 m. tūkst. Eur.	2018 m. tūkst. Eur.	2019 m. tūkst. Eur.	2020 m. tūkst. Eur
Savivaldybės biudžeto lėšos	161,6	292,39	374,35	496,29	618,254
Valstybės biudžeto lėšos	132,7	98,36	282,73	337,98	434,571
Biudžetinių įstaigų pajamos	16,5	16,7	28,88	40,5	50,622
Projektas „Kelias į sveikatą“	0,5	0,4	0,35	0,57	0,926
Projektas „Sveika šeima“	-	-	1,6	0,89	0,415
Projektas „Integralios pagalbos paslaugų plėtra Varėnos rajone“	0,58	75,8	62,89	71,88	79,006
Vaikų gerovės ir saugumo didinimo paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros įgyvendinimo projektas	-	-	-	30,43	28,848
Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų plėtra neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems Varėnos miesto gyventojams	-	-	-	25,33	2,883
Projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai plėtra Varėnos rajono savivaldybėje“	-	-	-	-	5,4
Iš viso:	323,48	528,55	780,9	1 004,28	1 220,928

Išsamiau finansavimo šaltiniai ir lėšos per pastaruosius tris metus pateikti priede (žr. 1 priedas).

IV. DOKUMENTŲ VALDYMAS

1. Veiklos ir personalo įsakymai

2020 m. buvo parengti 122 direktoriaus įsakymai personalo klausimais ir 81 direktoriaus įsakymas veiklos klausimais.

2. Gauti, siunčiami dokumentai, sutartys

2020 m. užregistruoti 790 gautų dokumentų, Globos centro klausimais – 99, išsiųsti 794 dokumentai, Globos centro – 53, sudarytos 72 sutartys su įvairias paslaugas teikiančiomis įmonėmis, bendradarbiaujančiomis organizacijomis, patalpas nuomojančiomis organizacijomis, 16 savanoriškos veiklos sutarčių ir 7 sutartys dėl studentų praktinės veiklos.

3. Viešieji pirkimai

Viešieji pirkimai Varėnos socialinių paslaugų centre vykdomi vadovaujantis aktualiomis teisės aktų redakcijomis, reglamentuojančiomis viešuosius pirkimus.

4. Priešgaisrinė sauga, darbų sauga

Priešgaisrinė ir darbų sauga vykdomos vadovaujantis LR įstatymais. Centre yra patvirtintos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos, priešgaisrinės saugos instrukcijos, pirmosios pagalbos suteikimo ir pirmosios pagalbos rinkinių tvarka, neblaivumo darbe prevencijos priemonių planas ir kiti dokumentai susiję su sauga.

5. Naujos patvirtintos tvarkos.

5.1. Įgyvendinant **EQUASS** (kokybės standartų diegimo sistemą) 2019-2020 m. parengtos ir patvirtintos tvarkos:

- 5.1.1. Kokybės politika;
- 5.1.2. Darbuotojų ir paslaugų gavėjų sveikatos ir saugos užtikrinimo planas;
- 5.1.3. Paslaugų gavėjų teisių chartija;
- 5.1.4. Etikos kodeksas;
- 5.1.5. Prašymų, pasiūlymų ir skundų valdymo tvarka;
- 5.1.6. Nuolatinio tobulinimo ir mokymosi sistema;
- 5.1.7. Paslaugų gavėjų privatumo, orumo ir fizinės neliečiamybės užtikrinimo procedūros;
- 5.1.8. Paslaugų gavėjų namuose įtraukimas į paslaugų planavimą, teikimą ir vertinimą;
- 5.1.9. Paslaugų gavėjų namuose įgalinimo koncepcija;
- 5.1.10. Vykdomos fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus namuose ir finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūros;
- 5.1.11. Paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės koncepcija;
- 5.1.12. Etikos ir gerovės užtikrinimo politika;
- 5.1.13. Darbuotojų samdymo ir išsaugojimo politika;

5.1.14. Paslaugų gavėjų įtraukimo į individualaus planavimo procesą procedūros.
2020 m. vyko intensyvus darbas su lankomosios priežiūros darbuotojais, pagalbos į namus ir dienos socialinės globos gavėjais, siekiant įdiegti EQUASS sistemą įstaigoje, supažindinti darbuotojus ir pagalbos į namus gavėjus su patvirtintomis tvarkomis, pasiruošti baigiamajam auditui.

5.2. Įgyvendinant **Globos centro funkcijas**, parengtos:

- 5.2.1. Globos centro naudojamos formos (vaiko apilankymo akto forma, globojamo (rūpinamo) vaiko poreikio vertinimo anketos forma, individualaus pagalbos vaikui plano forma);
- 5.2.2. Varėnos socialinių paslaugų centro globos centro veiklos kokybės vertinimo tvarkos aprašas;
- 5.2.3. Krizių valdymo tvarkos aprašas;
- 5.2.4. Globos centro veiklos viešinimo tvarka;
- 5.2.5. Intensyvios pagalbos paslaugų teikimo tvarkos aprašas;
- 5.2.6. Paslaugų gavėjų asmens bylos dokumentų rengimo tvarkos aprašas;
- 5.2.7. Vaiko susitikimų su biologine šeima, artimu giminaičiu ar kitu fiziniu asmeniu tvarkos aprašas;
- 5.2.8. Reagavimo į globojamo (rūpinamo) vaiko teisių pažeidimus tvarkos aprašas;
- 5.2.9. Globėjo (rūpintojo) parinkimo likusiam be tėvų globos vaikui tvarkos aprašas.

V. VARĖNOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO VEIKLA

Teikiamos bendrosios socialinės paslaugos:

- Informavimo;
- Konsultavimo;
- Tarpininkavimo ir atstovavimo;
- Aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
- Aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis;
- Reguliaraus ir epizodinio transporto organizavimas;
- Sociokultūrinės paslaugos;
- Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas;

- Globėjų (įtėvių) mokymo, rengimo programa (GIMK);
- Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdieninius sprendimus išvadų rengimas.
- Psichologinis konsultavimas.
- Globos centro veikla.

Teikiamos specialiosios socialinės paslaugos:

1. Socialinės priežiūros paslaugos

- Pagalbos į namus;
- Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo Centre bei paslaugų gavėjų namuose;
- Intensyvios krizių įveikimo pagalbos ir laikino apnakvindinimo paslaugos.
- Asmeninio asistento paslaugos.

2. Dienos socialinės globos

- Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose;
- Dienos socialinės globos paslaugos Centre.

Paslaugų gavėjams teikiamos kompleksinės paslaugos, todėl asmuo besikreipiantis vienos ar kitos paslaugos, gauna visas jam reikalingas bendrąsias bei specialiąsias socialines paslaugas.

1. 2020 m. suteiktos bendrosios socialinės paslaugos.

1.1. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugos Centre yra teikiamos nuolat. Per 2020 metus apie teikiamas paslaugas buvo informuoti apie 3600 Varėnos rajono gyventojų. Informuojama Centro svetainėje adresu: <http://www.varenosspc.lt>, www.varena.lt, www.facebook.lt ([Varėnos socialinių paslaugų centras ir Varėnos globos centras](#)) paskyroje Varėnos socialinių paslaugų centras, teikiant straipsnius į rajoninę spaudą, platinant atmintines apie teikiamas paslaugas, taip pat asmenys informuojami bei konsultuojami individualiai telefonu ar atvykus į Centrą. Taip pat buvo dalyvaujama Varėnos miesto šventėse, renginiuose, kuriuose buvo pristatomos teikiamos paslaugos. Tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugos suteiktos 360 nuolatinių paslaugų gavėjų kreipiantis į gydymo įstaigas, į teisėtvarkos institucijas, Varėnos rajono savivaldybę ir kt. bei asmenims patekusiems į krizines situacijas, kai dėl prarastų gebėjimų arba galimybių savarankiškai savimi pasirūpinti ir nesant artimųjų, tenka tarpininkauti asmenį perkeltant iš vienos gydymo įstaigos į kitą, į socialinės globos įstaigas, bei padedant susitvarkyti būtinus dokumentus.

1.2. Teiktos aprūpinimo būtiniausias drabužiais ir avalyne paslaugos, Centras aprūpino virš 200 asmenų/šeimų per tarpininkaujančius asmenis, seniūnijų darbuotojus, besikreipiančių savarankiškai arba patekusius į krizines situacijas, kai į gydymo įstaigą vežamas asmuo yra socialiai apleistas.

1.3. 2020 metais buvo suteiktos 257 epizodinės transporto organizavimo paslaugos (2019 m. – 351) 136 (2019 m. – 112 asmenų) Varėnos rajono gyventojams. 113 kartus Neįgaliųjų draugijos nariai pasinaudojo epizodinėmis transporto paslaugomis, kurios buvo apmokėtos Varėnos rajono Neįgaliųjų draugijos lėšomis. Epizodinėmis transporto paslaugomis yra galimybė pasinaudoti keturis kartus per metus. Transporto paslauga yra skirta asmenims/šeimoms vykti į (iš) gydymo, reabilitacijos, slaugos įstaigas, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą (NDNT) ir kt. Kaip matome iš pateiktos lentelės iki 2020 m. poreikis transporto paslaugoms kiekvienais metais vis augo. 2020 m. buvo suteikta mažiau paslaugų dėl karantino apribojimų, atšauktų gydytojų konsultacijų, neteikiamų reabilitacijos paslaugų.

2 lentelėje pateikti duomenys apie suteiktas transporto paslaugas 2020 metais lyginant su 2012-2019 m.

2 lentelė. 2020 m. organizuotos transporto paslaugos lyginant su 2012-2019 m.

Metai	Organizuota epizodinių transporto paslaugų
2012	78
2013	120
2014	162
2015	160
2016	173
2017	263
2018	263
2019	351
2020	257

Tačiau nors įprastų transporto organizavimo paslaugų sumažėjo, 2020 m. buvo perduotas automobilis Volvo V70 Nilson, kuriuo buvo vežami Varėnos rajono gyventojai į saviizoliacijos vietas, Covid-19 tyrimams, parvežami iš įvairių Lietuvos ligoninių. Šiuo tikslu nuo balandžio iki gruodžio mėnesio buvo nuvažiuotas 8771 km.

1.4. Didelis asmens higienos ir priežiūros paslaugų poreikis. 2012 metais asmens higienos ir priežiūros paslaugomis asmenys naudojo 80 kartų, 2013 metais šiomis paslaugomis asmenys pasinaudojo – 250 kartų, 2014 metais asmens higienos (prausimosi duše) ir priežiūros (skalbimo) paslaugos buvo organizuojamos 213 kartų. Tuo tarpu 2015 m. asmens higienos ir priežiūros paslaugomis buvo pasinaudota 600 kartų, iš jų 275 skalbimo paslaugomis ir 325 dušo paslaugomis. 2018 m. skalbimo paslaugomis pasinaudojo 676 kartus. Išlaugęs paslaugų skaičius susijęs su padidėjusiu pagalbos į namus gavėjų skaičiumi, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apnakvindinimo paslaugų gavėjų skaičiumi, kurių dauguma ištisus metus naudoja skalbimo ir/ar dušo paslauga. 2018 m. asmens higienos ir priežiūros paslaugomis pasinaudojo 46 asmenys, 2017 metais - 35 asmenys, 2016 m. – 24 asmenys. 2019 m. asmens higienos ir priežiūros paslaugomis 45 Varėnos rajono savivaldybės gyventojai pasinaudojo 950 kartų. 2020 m. šiomis paslaugomis pasinaudojo 38 Varėnos rajono gyventojai. 2020 m. buvo suteiktos 443 skalbimo paslaugos, 124 dušo paslaugos. Iš viso asmens higienos ir priežiūros paslaugos buvo suteiktos 567 kartus.

Paslaugų skaičių kitimas nuo 2012 metų pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė. 2020 m. organizuotos asmens higienos ir priežiūros paslaugos lyginant su 2012-2019 m.

Metai	Organizuota asmens higienos ir priežiūros paslaugų
2012	80
2013	250
2014	213
2015	600
2016	618
2017	972
2018	803
2019	950+920 (VVG projektas). Iš viso 1870
2020	567

2020 m. suteiktų paslaugų kiekis ženkliai sumažėjo dėl Covid-19 infekcijos plitimo. Karantino laikotarpiais šios paslaugos nebuvo teikiamos arba ribojamos.

1.5. 2020 m. Centras toliau teikė aprūpinimo kompensacinės technikos priemonėmis paslaugą. 2012 metais aprūpinta 296 gavėjų, buvo išduota 431 priemonė, 2013 metais aprūpinti 223 gavėjai, buvo išduotos 267 priemonės, 2014 metais – 242 gavėjai, buvo išduota 371 priemonė. 2015 m. kompensacinės technikos priemonėmis (vaikštyklėmis, neįgaliojo vežimėliais, vaikščiojimo lazdelėmis, alkūniniais ir pažastiniais ramentais, vaikščiojimo rėmais, tualetinėmis kėdėmis, vonios suoliukais, dušo kėdėmis, funkcinėmis lovomis, pasėtais ir čiužiniais praguloms išvengti) buvo aprūpinti 308 asmenys, jiems išduota 480 priemonių. 2016 m. buvo sudarytos 385 techninės pagalbos priemonių sutartys, techninės pagalbos priemonėmis aprūpinti 299 asmenys. 2017 m. aprūpintų neįgalių asmenų ir išduotų priemonių skaičius padidėjo. Per 2017 m. buvo aprūpinta 310 asmenų ir sudarytos 405 sutartys. 2018 m. buvo aprūpinti 267 asmenys 345 priemonėmis. 2019 m. techninės pagalbos priemonėmis aprūpinti 269 asmenys 346 priemonėmis. 2020 m. buvo aprūpinti 204 asmenys 293 priemonėmis. 2020 m. buvo išduotos 24 funkcinės lovos, 26 čiužiniai praguloms išvengti, 42 universalūs vežimėliai, 48 tualetinės kėdės, 57 vaikštyklės.

4 lentelė. Asmens aprūpinimas techninėmis priemonėmis 2020 m. (ketvirčiais)

Metai Ketvirtis	Aprūpinti asmenys	sudaryta sutarčių
2020 m. I ketv.	60	85
2020 m.II ketv.	47	62
2020 m. III ketv.	50	78
2020 m. IV ketv.	47	68
	Viso : 204	Viso: 293

Iš lentelėje pateiktų duomenų matome, kad daugiausiai priemonių išduota laikotarpiu iki karantino ir panaikinus karantiną.

5 lentelė. *Asmenų aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis 2020 m. lyginant su 2012-2019 m.*

Metai	Aprūpinti asmenys	Išduota priemonių
2012	296	431
2013	223	267
2014	242	371
2015	308	480
2016	299	385
2017	310	405
2018	267	345
2019	269	346
2020	204	293

Matome, kad kiekvienais metais paslaugų gavėjų skaičius didėja, tačiau 2020 m. aprūpintų asmenų ir išduotų priemonių skaičius sumažėjo. Numanoma, kad taip įvyko dėl COVID-19 apribojimų.

1.6. Varėnos socialinių paslaugų centre asmenims buvo teikiamos **sociokultūrinės paslaugos.** Šių paslaugų tikslas – organizuojant laisvalaikio užimtumą, išvengti socialinių problemų, mažinti socialinę atskirtį. Siekiant aktyvinti bendruomenę ir didinti neįgaliųjų integraciją į visuomenę, 2020 m. tęsiant pradėtą veiklą buvo ypatingai skatinamas bendravimas tarp skirtingų bendruomenės narių grupių, suburiant juos bendrai veiklai, organizuojant temines popietes ir šventinius renginius. Sociokultūrinės paslaugos buvo teiktos 33 asmenims. 10 senjorų grupei praveisti 42 kontaktiniai užsiėmimai, 33 – nuotoliniai. 9 mamų grupei praveista - 19 kontaktinių užsiėmimų, 16 nuotolinių, mišriai grupei (neįgaliesiems ir patiriantiems socialines problemas) – 46 kontaktiniai užsiėmimai, 40 - nuotolinių. Dienos užimtumo grupei (14 asmenų) buvo suorganizuotos 5 išvykos į gamtą, 5 edukacijos („Papuošalų gamyba“, „Nykštuko gamyba“, „Pasidaryk pirkinį maišelį savo rankomis, moliūgų skaptavimo edukacija, „žvakių sukimas namuose“. Dienos užimtumo grupės nariai turėjo galimybę dalyvauti 4 filmų seansuose („Troliai 2“, „Lesė sugrįžta“, „Sapnų kūrėjai“, „Drakono raitelis“), 2 spektakliuose (Valstybinio Kauno lėlių teatro spektaklyje „Kaip tamsa geriausiu draugu tapo“, Keistuolių teatro spektaklyje „HOP“

2020 m. ypatingas dėmesys skirtas antrinių žaliavų panaudojimas ir prisidėjimas prie akcijų, tausojančių gamtą. Grupėse buvo siuvami, neriama prekėms susidėti skirti maišeliai iš jau naudotų audinių, siūlų. 2020 m. buvo organizuojama vilninių kojinių mezgimo akcija seneliams, kurie yra vieniši, gyvena Globos namuose, gydosi Slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninėse ir kitiems, kuriems reikia šilumos. Taip pat užimtumo grupės dalyvavo Tiko Tiks organizuotame Advento kalendoriaus kūrimo iš antrinių žaliavų. Viena iš dalyvavusių grupių užėmė antrąją vietą. Taip pat buvo vykdoma mezgimo neišnešiotukams akcija.

2. 2020 m. suteiktos specialiosios socialinės paslaugos.

2.1. Pagalbos į namus paslaugos 2012 metais buvo teiktos 68 pagyvenusiems ir neįgaliesiems asmenims, 2013 metais šias paslaugas gavo 88 minėti asmenys, tuo tarpu 2014 metais paslaugos buvo teikiamos 81 pagyvenusiam ir neįgaliam asmeniui, 2015 m. paslaugų gavėjų skaičius dar padidėjo iki 91 gavėjo, negalinčio pasirūpinti savimi. 2016 metais šis skaičius padidėjo iki 110 asmenų. 2018 m. šių paslaugų gavėjų skaičius dar padidėjo iki 139 asmenų, 2019 m. - 162. 2020 m. pagalbos į namus gavėjų – 153. Pagalbos į namus paslaugas teikia lankomosios priežiūros darbuotojai. paslaugų paketas priklauso nuo asmens poreikių, neįgalumo lygmens – bendravimas, maisto produktų nupirkimas, maisto gaminimas, namų sutvarkymas, malkų atnešimas, krosnies pakūrenimas, vaistų išrašymas, jų nupirkimas ir kt.

Kai kuriems pagalbos į namus paslaugų gavėjams, buvo nustatytas poreikis teikti intensyvesnę pagalbą, todėl buvo vertinti poreikiai ir gavus sprendimą, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos arba integralios pagalbos paslaugos.

Pagalbos į namus paslaugos asmeniui teikiamos iki 10 valandų per savaitę, 2 valandas per dieną.

6 lentelė. Asmenys gavę pagalbos į namus paslaugas 2020 m., lyginant su 2012-2019 m.

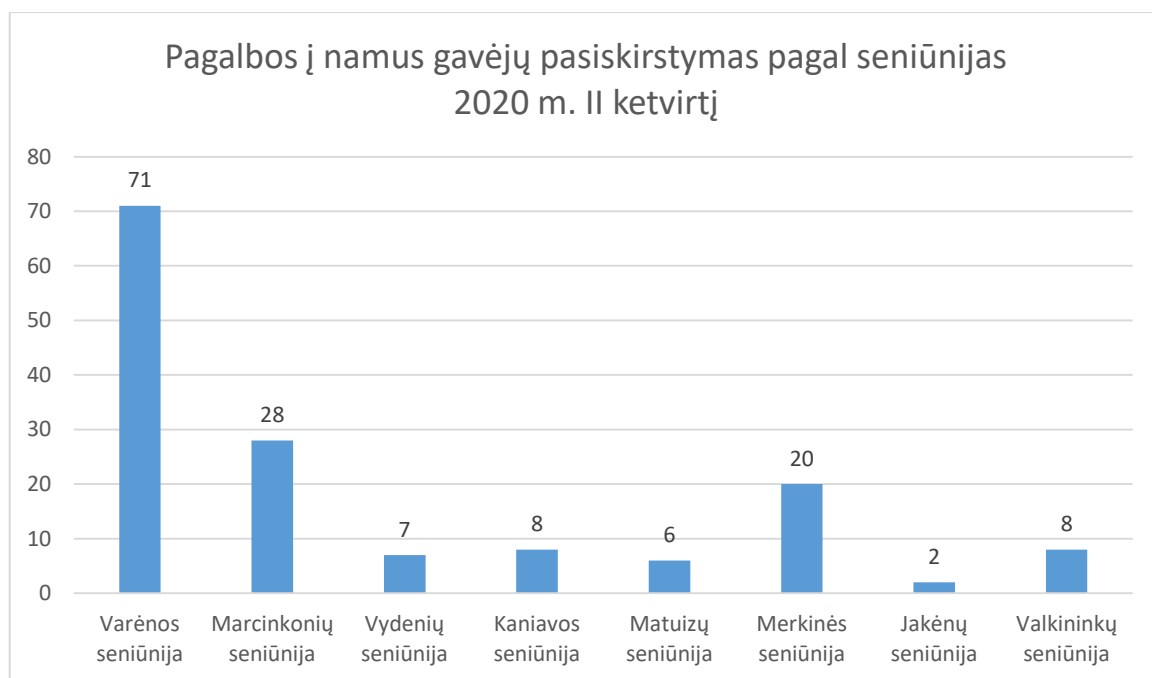
Metai	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai
2012	68
2013	88
2014	81
2015	91
2016	110
2017	124

2018	139
2019	162
2020	153

2020 m. 27 nauji pagalbos į namus gavėjai. 15 paslaugų gavėjų mirė, 18 nutrauktos paslaugos dėl kitų priežasčių (pavyzdžiui, apgyvendinti globos namuose, apsigyveno pas artimuosius, nes reikalinga intensyvesnė priežiūra ir kt.), 1 teikiama dienos socialinė globa, kadangi dėl pablogėjusios sveikatos reikalinga intensyvesnė priežiūra.

Sumažėjusį pagalbos į namus gavėjų skaičių gali lemti tai, kad prie mokėjimo už paslaugą turi prisidėti ir pagalbos į namus gavėjo vaikai.

1 paveikslas. *Pagalbos į namus gavėjų pasiskirstymas pagal seniūnijas 2020 m. II ketvirtį.*

Matome, kad didžioji dalis paslaugos gavėjų pasiskirsčiusi trijose seniūnijose – Varėnos, Marcinkonių ir Merkinės.

Siekiant tobulinti teikiamų pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugų kokybę, buvo parengta paraiška dėl EQUASS (kokybės diegimo sistemos) šioms paslaugoms. 2019 m. sudarytas EQUASS Assurance diegimo planas, kuriame numatytos 102 rekomendacijos ir jų įgyvendinimo procedūros. 2020 m. vyko šių rekomendacijų įgyvendinimas ir pasiruošimas

išoriniam auditui. 2020 m. lapkričio 16 d. buvo išduotas EQUASS Assurance sertifikatas (pridedamas), kuris patvirtina, kad Varėnos socialinių paslaugų centre teikiamos kokybiškos pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugos.

2.2. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos

Šios paslaugos Centre 2020 metais buvo teikiamos 14 asmenų. Šias paslaugas organizuoja socialinis darbuotojas, teikia 2 socialinių darbuotojų padėjėjai. Į socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas įeina kasdienio gyvenimo įgūdžių (higienos, maisto gaminimo, apsipirkimo ir kt.) darbinių bei socialinių įgūdžių lavinimas. Asmenys, gaunantys socialinių įgūdžių ir palaikymo paslaugas dalyvauja keramikos, sensorikos užsiėmimuose, mokosi origamio ir kitų menų. Centre nuolat veikia užimtumo grupių darbų paroda. Grupių veikla vykdoma remiantis patvirtinta dienotvarke. Ankstesniais metais dalyviai su sukurtais darbais dalyvaudavo mugėse, parodose. 2020 m. dėl Covid-19 pandemijos parodose ir mugėse dalyvauti negalėjo.

Centro lankytojai turi galimybę dalyvauti projektinėje veikloje. Nuo 2019 metų, įgyvendinant projektą „Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų plėtra neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems Varėnos miesto gyventojams“, Varėnos socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos užimtumo grupės lankytojai dalyvavo sukurtose – dailės ir rankdarbių studijose, maisto gaminimo užsiėmimuose, fotografijos studijoje, relaksacijos, meditacijos ir kūrybiniuose užsiėmimuose su sensorine įranga. Taip pat projekto dėka kiekvieną savaitę lankėsi kino ir parodų salėje, žiūrėjo naujausius filmus, dalyvavo Dalios Tamulevičiūtės festivalio spektakliuose. 2020 m. kovo mėnesį projekto veiklos baigtos.

Septintoje lentelėje parodytas skaičius asmenų, gaunančių socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas įstaigoje.

7 lentelė. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos Centre 2020 m., lyginant su 2012-2019 m.

Metai	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos Centre gavėjai
2012	20
2013	18
2014	16
2015	17

2016	16
2017	16
2018	14
2019	14
2020	14

Paslaugų gavėjų skaičius išliko stabilus.

2.3. Nuo 2017 m. rugpjūčio mėn., padidinus Varėnos socialinių paslaugų centro didžiausią leistiną pareigybių skaičių, buvo pradėtos teikti **socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas** šeimose patiriančiose sunkumus (socialinės rizikos šeimose). Šias paslaugas teikia atvejo vadybininkai ir socialiniai darbuotojai darbui su šeimomis. Iki 2017 m. rugpjūčio mėn. šios paslaugos buvo teikiamos lankomosios priežiūros darbuotojų, bendradarbiaujant su socialiniais darbuotojais, dirbančiais seniūnijose. 2012 m. paslaugos buvo teikiamos 8 šeimoms Varėnos rajono savivaldybės seniūnijų šeimoms (34 asmenims), 2013 m. – 9 šeimoms (37 asmenims), 2014 metais paslaugas gavo 13 šeimų (57 asmenys) iš Varėnos miesto ir Varėnos rajono savivaldybės seniūnijų. 2015 m. socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gavo 13 į socialinės rizikos šeimų apskaitą įtrauktos šeimos, kuriose auga 38 vaikai (iš viso 60 asmenų). 2016 metais minėtąsias paslaugas gavo 12 šeimų (55 asmenys). 2019 m. socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gavo 159 šeimos, kuriose auga 291 vaikas.

Teikiant socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas siekiama stiprinti šeimą, ugdyti, formuoti ir palaikyti jos socialinius bei darbinius įgūdžius, užtikrinti tinkamą vaikų priežiūrą, teigiamą mikroklimatą šeimoje, konfliktų sprendimą, tinkamą disponavimą turimomis pajamomis, kad būtų patenkinti būtiniausi šeimos poreikiai ir vaikai augtų saugesnėje aplinkoje.

Lentelėje matome, kad 2020 m. socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugą gaunančių šeimų skaičius išaugo iki 172. Šeimos narių skaičius 583, iš jų 256 suaugusiųjų ir 327 nepilnamečių vaikų.

8 lentelė. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo asmens namuose gavėjų skaičius 2012-2020 m.

Metai	Šeimų skaičius
2012	8
2013	9
2014	13

2

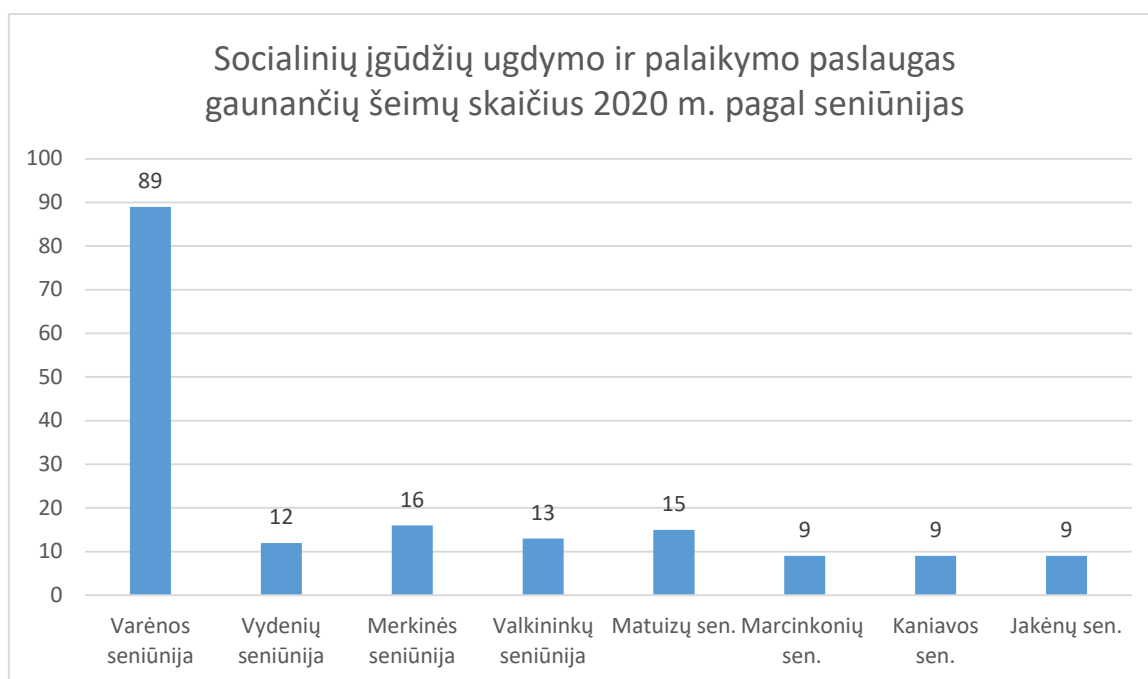
Socialinių
ugdymo ir
paslaugas

šeimų skaičius 2020 m. pasiskirstymas pagal seniūnijas

2015	13
2016	12
2017	167
2018 m. pradžia	178
2018 m. pabaiga	155
2019	159
2020	172

paveikslas.

įgūdžių
palaikymo
gaunančių

9 lentelė. Šeimų, kurioms nutraukta atvejo vadyba ir socialinių paslaugų teikimas 2020 m. skaičius ir priežastys:

Paslaugų nutraukimo priežastis	Šeimų skaičius
Savarankiškai gali rūpintis vaiku	9
Išvyko gyventi į kitą savivaldybę	6
Neliko nepilnamečių vaikų	6
Neterminuotai apribota tėvų valdžia	6
Nebendradarbiauja II sk. 199 punktas	1
Viso: 28 šeimoms nutrauktos paslaugos	

Siekiant geresnių rezultatų, teikiant socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, reikėtų atkreipti dėmesį į išskylančias problemas:

1. **Specialistų ir socialinių paslaugų galimybių trūkumas Varėnos r.** Trūksta socialinių darbuotojų, priklausomybių konsultanto (šiuo metu paslaugos teikiamos savaitgalį, todėl asmenims, kuriems reikalinga pagalba kovojant su priklausomybėmis, sunku atvykti į konsultacijas iš kaimiškų vietovių). Taip pat nėra specialistų pasirinkimo.
2. Taip pat trūksta vaikų **psichiatro konsultacijų** (šiuo metu dirbanti vaikų psichiatrė, visus Varėnos r. sav. vaikus priima kas antrą šeštadienį).
3. **Policijos pareigūnų pajėgų trūkumas:** neatvyksta į iškvietimą arba išvyksta nepatekę į namus, nes tai ne aukščiausio lygio iškvietimas. Dėl šios priežasties lieka nenustatyti tėvų neblaivumai, nėra įvertinta, ar saugi vaikui aplinka (tik policija įvertinusi aplinkos saugumą per specialią programą gali pranešti apie tai vaiko teisių apsaugos specialistams);
4. **Šeimų motyvacijos stoka** priimti socialinę pagalbą.

Septyniose šeimose yra teikiamos ir lankomosios priežiūros darbuotojo socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, derinant jas su socialinio darbuotojo, dirbančio su socialinės rizikos šeimomis, teikiamomis paslaugomis. Kitose Lietuvos savivaldybėse šį darbą dirba tik socialiniai darbuotojai.

Socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis, teikdami paslaugas nuvažiavo 54 tūkst. 213 km. Šios socialinių darbuotojų patirtos išlaidos buvo kompensuojamos (4590, 96 Eur).

2.4. Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas 2016 metais gavo 2 šeimos (2 motinos su 5 vaikais) ir 7 asmenys. 2017 m. šios paslaugos buvo suteiktos 18 asmenų (3 vienišiams asmenims, 4 moterims su mažamečiais vaikais (8 vaikai) ir neįgaliųjų šeimai su kūdikiu. 2018 m. dėl intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas Centre gavo 8 asmenys (2 vieniši asmenys, 3 moterys su mažamečiais vaikais (3 vaikai).

2019 m. intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas ar laikino apnakvindinimo paslaugas gavo 7 asmenys (5 vieniši asmenys, 2 sugyventiniai su mažamečiu vaiku). 1 vienišam asmeniui paslauga buvo teikta 2 kartus.

2020 m. paslaugos buvo teikiamos 9 asmenims (2 vieniši asmenys, 2 šeimos su nepilnamečiais vaikais (viena šeima su besilaukiančia nepilnamete dukra, antra šeima – mama su keturiais nepilnamečiais vaikais).

Buvo teikiamos kompleksinės paslaugos, siekiant kuo greičiau išspręsti krizines situacijas. Buvo suteikta psichologinė pagalba, tarpininkauta dėl medicininės, teisinės pagalbos suteikimo. Taip pat suteiktos visos bendrosios socialinės (informavimo, konsultavimo, transporto organizavimo, asmens higienos ir priežiūros ir kt. paslaugos), pagalba ieškant būsto nuomos ir kt.

Sprendžiant probleminę situaciją, svarbus paties kliento įtraukimas bei nuolatinis bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis: seniūnijomis, savivaldybe, teisėtvarkos, medicinos ir kitomis. Taip pat bendradarbiavimas su asmens giminaičiais, draugais, kaimynais. Teikiant šią paslaugą dirba socialiniai darbuotojai, į naktinius budėjimus įtraukiami lankomosios priežiūros darbuotojai, papildomai įdarbinami darbuotojai šiam darbui.

9 lentelė. Intensyvios krizių įveikimo pagalbos ir laikino apnakvindinimo paslaugų gavėjų skaičius 2012-2020 m.

Metai	Intensyvios krizių įveikimo pagalbos ir laikino apnakvindinimo paslaugos
	Asmenys gavę paslaugas
2012	8
2013	1
2014	7
2015	4
2016	19
2017	18
2018	8
2019	7
2020	9

2020 m. paslaugų gavėjų skaičius šiek tiek padidėjo lyginant su 2018 m. ir 2019 m. Be to, išaugo paslaugų teikimo trukmė. Laikino apnakvindinimo paslauga ar intensyvi krizių įveikimo pagalbos paslauga buvo teikiama beveik iš visus metus.

2.5. Dienos socialinės globos paslaugos namuose 2012 metais buvo teikiamos 5 asmenims, 2013 metais – 6 asmenims, 2014 metais – 6 asmenims, 2015 metais – 8 asmenims, 2016 metais – 12 asmenų, 2017 m. – 2, 2018 m. – 1, 2019 m. – 18, 2020 m. – 26, kuriems nustatytas nuolatinis specialusis slaugos poreikis. Šią paslaugą teikia socialinis darbuotojas, lankomosios priežiūros darbuotojas, dirbantis su paslaugos gavėju ir slaugytojo padėjėjas. Šios paslaugos asmeniui teikiamos 20 valandų per savaitę, 4 valandas per dieną.

Socialinių paslaugų centre, teikiant socialines paslaugas, taikomi atvejo vadybos, individualaus, grupinio darbo ir kiti socialinio darbo metodai. Teikiant pagalbos į namus, dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose ir įstaigoje, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo

paslaugas Centre vyksta komandinis darbas, kadangi yra nuolatinis bendradarbiavimas tarp tiesiogiai su klientu dirbančių specialistų ir kitų darbuotojų (direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo socialiniams reikalams, socialinio darbuotojo, lankomosios priežiūros darbuotojo, socialinio darbuotojo padėjėjo, dirbančio su asmeniu) bei kitų institucijų specialistais ir vietos bendruomene. Teikiamų paslaugų pagrindinis tikslas – įgalinti klientą, kad jis kuo ilgiau išliktų savarankiškas ir galėtų gyventi namuose.

Nuo 2017 m. įgyvendinant projektą „Integralios pagalbos paslaugų plėtra Varėnos rajone“, atsirado galimybė teikti kokybiškas paslaugas asmenims, turintiems sunkią negalią. Į žmogaus, turinčio negalią, namus vyksta mobili komanda, kurią sudaro slaugytojas, slaugytojo padėjėjas, socialinis darbuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjas, ergoterapeutas/masažistas. Asmens šeimos nariai turi galimybę gauti konsultacijas, kaip rūpintis žmogumi, turinčiu negalia, kokie yra jo poreikiai ir pan. Dėl atsiradusios galimybės pasinaudoti integralios pagalbos paslaugomis, sumažėjo dienos socialinės globos gavėjų skaičius. Integralios pagalbos paslaugomis 2020 m. nuo projekto įgyvendinimo pradžios (2017 m. vasario mėn. paslaugomis pasinaudojo 54 Varėnos rajono gyventojai, buvo konsultuota 13 artimųjų, šeimos narių, prižiūrinių neįgalius ir/ar senyvo amžiaus asmenis.

2.6. Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdieninius sprendimus išvadų rengimas. Nuo 2016 m. sausio 1 d. Varėnos socialinių paslaugų centrui buvo priskirta funkcija – parengti išvadą dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdieninius sprendimus. Prašymas parengti išvadą priimamas tada, kai fiziniam asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės negali savarankiškai įgyvendinti savo teisių ar vykdyti pareigų, dėl psichinės ligos arba silpnaprotystės negali suprasti savo veiksmų reikšmės ar jų valdyti tam tikroje srityje, reikalinga globa. Asmuo teismo tvarka gali būti pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniumi tam tikroje srityje, nustatyta globa ir paskirtas globėjas tam tikroje srityje. Per 2016 metus Varėnos socialinių paslaugų centro direktorės pavaduotoja socialiniams reikalams įvertino 10 asmenų gebėjimus pasirūpinti savimi ir priimti kasdieninius sprendimus, 2017 m. – 11 asmenų, 2018 m. buvo parengta 14 išvadų, 2019 m. – 31 išvada, 2020 m. – 41 išvada. Parengtų išvadų skaičius didėjo dėl pakartotinių išvadų rengimo asmenims, kurie neveiksniais pripažinti iki 2016 metų. Įvertinamas neveiksniu pripažinto asmens būklės pasikeitimas per metus. Pakartotinės išvados teikiamos Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijai, kuri savo posėdžių metu peržiūri asmens būklės ar gebėjimų pakitimus ir nusprendžia, ar reikia pakartotinai kreiptis į teismą, kad būtų peržiūrėtos apribotos sritys, kuriose žmogus gali veikti savarankiškai.

2.7. Psichologo konsultacijos. Nuo 2016 m. Varėnos socialinių paslaugų centre pradėjo dirbti psichologas. Ši pareigybė skirta teikti tiek individualias, tiek grupines konsultacijas.

Konsultacijų dažnumas vienam klientui – 1 kartą per savaitę valandos trukmės, iki 10 – 12 konsultacijų vienam klientui. Konsultacijos teikiamos iki problemos išsprendimo, palaikomoji psichologinė pagalba, trumpalaikė psichologinė pagalba pagal poreikį ir problemos pobūdį. Dėl krizinių situacijų konsultacijos buvo teikiamos po du kartus per savaitę.

Psichologė teikia konsultacijas, užsiima meno terapija, veda grupinius užsiėmimus su sensorine įranga, rengia rekomendacijas, dalyvauja atvejo vadybos posėdžiuose, atvejų aptarimuose ir supervizijose, susirinkimuose.

Meno terapijos (piešimo) užsiėmimai buvo vedami dienos užimtumo grupę lankantiems jaunuoliams, užsiėmimų trukmė – po 1 val. 1 kartą per savaitę.

Sausio – gruodžio mėnesiais pravesta 20 užsiėmimų. Didelė dalis grupinių užsiėmimų nevyko karantino dėl COVID-19 metu nuo kovo 16 d. iki gegužės mėn. pabaigos ir nuo lapkričio 3 d. iki gruodžio mėn. pabaigos, 1 užsiėmimas nevyko dėl dalyvavimo atvejo vadybos posėdyje.

Grupiniai užsiėmimai su sensorine įranga – buvo vedami dienos užimtumo grupę lankantiems jaunuoliams po 1 val. per savaitę. Nuo 2020 m. vasario mėn. buvo vedami individualūs užsiėmimai 1 asmeniui su sunkia negalia.

Sausio – gruodžio mėnesiais pravesta 36 užsiėmimai. Didelė dalis grupinių užsiėmimų nevyko karantino dėl COVID-19 metu nuo kovo 16 d. iki gegužės mėn. pabaigos ir nuo lapkričio 3 d. iki gruodžio mėn. pabaigos, 2 užsiėmimai nevyko dėl dalyvavimo atvejo vadybos posėdyje, 1 dėl jaunuolių edukacinės išvykos, 4 dėl psichologės išvykimo į mokymus, 2 dėl jaunuolio ligos.

Konsultacijos:

Per 2020 m. nuolat lankėsi pas psichologę nuo 20 iki 32 klientų per mėnesį. Paslaugų gavėjų amžius nuo 6 iki 67 metų, jų tarpe vaikai ir paaugliai nuo 6 iki 18 metų. Per metus ilgalaikės ir trumpalaikės konsultacijos teiktos suaugusiems asmenims, jų tarpe ir integralios pagalbos paslaugas gaunančiųjų artimiesiems. Buvo konsultuojami sunkumus patiriančių šeimų vaikai ir paaugliai, turintys specialiųjų poreikių, elgesio ir emocinių problemų, lankantys Varėnos vaikų dienos centrą „Svajonė“. Konsultuojamų vaikų savijauta buvo aptariama su socialinėmis darbuotojomis, atvejo vadybininkėmis, dirbančiomis su konkrečia šeima, bei su vaikų tėvais ar globėjais (rūpintojais), bei kitais specialistais pagal poreikį. Vidutiniškai 5 - 7 konsultacijos per dieną.

2020 m. psichologinė pagalba buvo teikta vaikams dėl jiems iškylančių bendravimo problemų ir konfliktų su bendraamžiais mokykloje ir vaikų dienos centre, keiksmožodžių vartojimo nesuprantant jų reikšmės, melavimo, mokymosi sunkumų, savireguliacijos, dėmesio koncentracijos problemų, emocinių ir elgesio problemų, savarankiškumo stokos, žemo savęs vertinimo, nepasitikėjimo savimi, veiklos planavimo sunkumų, nemokėjimo mokytis ir motyvacijos stokos, tarpusavio santykių ir nesutarimų su tėvais ir mokytojais. Be šių problemų vaikai konsultuoti dėl ASS (autizmo spektro sutrikimas), adaptacijos ir įvairių asmenybės savybių (tokių kaip nerimas, baimės, fobijos), trukdančių mokytis ir bendrauti, dėl krizinių situacijų šeimose. Taip pat dėl nuo mažens diagnozuotų sveikatos problemų, kurios įtakoja emocinę ir fizinę būseną, bendravimą su bendraamžiais. Dėl stresinių situacijų šeimose, nuotolinio mokymosi sunkumų karantino dėl COVID-19 ligos metu.

2020 m. psichologinė pagalba buvo teikta suaugusiems dėl asmenybės sutrikimų, priklausomybių, emocinių ir psichologinių problemų, tarpusavio santykių, sveikatos problemų (ligos ir būsenos trikdančios kasdienę veiklą, funkcionavimą visuomenėje), dėl krizinių situacijų šeimoje, dėl ligos paūmėjimo ar būsenos pablogėjimo. Konsultuotos mamos ir tėvai dėl bendravimo ir tarpusavio santykių su vaikais, kitais šeimos nariais, dėl rūpinimosi vaikais, jų auklėjimu, emocinių ir fizinių poreikių tenkinimo, dėl mokymo laikytis taisyklių ir susitarimų, dienos režimo, savitvarkos įgūdžių. Dėl vaikų rizikingo elgesio (pavieniai rūkymo, alkoholio vartojimo atvejai). Dėl stresinių situacijų šeimose, vaikų nuotolinio mokymosi sunkumų karantino dėl COVID-19 ligos metu.

Per 2020 m. dalyvauta organizuojamuose atvejo vadybos, globos peržiūros posėdžiuose, atvejų aptarime pagal poreikį.

10 lentelė. Psichologo konsultacijų pasiskirstymas 2020 m.

Metų ketvirtis	Mėnuo	Bendras konsultacijų skaičius per ketvirtį	Suteiktų klientams konsultacijų skaičius	Konsultacijų su kitais specialistais skaičius
I	Sausis	237	58	37
I	Vasaris		41	21
I	Kovas		56	24
II	Balandis	277	82	34
II	Gegužė		63	24
II	Birželis		42	32
III	Liepa (nuo 7 d.)	147	Atostogos	Atostogos
III	Rugpjūtis (nuo 11 d.)		27	20
III	Rugsėjis		61	38
IV	Spalis	236	47	14
IV	Lapkritis		65	32
IV	Gruodis		50	28
		897	592	304

Per 2020 m. įvairiais su darbu susijusiais klausimais konsultuota ir konsultuotasi su socialiniais darbuotojais, dirbančiais su šeimomis ar asmenimis, atvejo vadybininkais, Centro administracija, dienos centro ir mokyklų, Vaiko raidos centro, Varėnos PPPS, PSPC, VTAS ir kitais specialistais pagal poreikį.

Karantino metu kovo – gegužės mėn. ir lapkričio – gruodžio mėn. konsultacijos teiktos nuotoliniu būdu ryšio priemonėmis, naudojant vaizdo skambutį.

2.8. Globos centro veikla:

2.8.1 Psichologės konsultacijos VSPC Globos centre vykdomos nuo 2019 metų vasario mėnesio. Konsultacijos teikiamos globėjams, tėvams ir jų globojamiems vaikams. Konsultacijų dažnumas vienam klientui – 1 kartą per savaitę iki valandos trukmės konsultacija, 10 – 12 konsultacijų vienam klientui. Konsultacijos teikiamos iki problemos išsprendimo, palaikomoji psichologinė pagalba, trumpalaikė psichologinė pagalba pagal poreikį ir problemos pobūdį.

Per 2020 m. nuolat lankėsi pas psichologę nuo 8 iki 26 klientų per mėnesį. Paslaugų gavėjų amžius nuo 4 iki 67 metų. Buvo teikiamos konsultacijos Varėnos bendruomeninių globos namų vaikams ir su jais dirbančioms socialinėms darbuotojoms.

Nuo 2019 m. vasario mėn. ir 2020 m. Globos centro klientams konsultacijos teikiamos pagal Globos centro globos koordinatorių rekomendacijas, Varėnos VTAS nukreipimą.

Nuo 2018 m. rugpjūčio mėn. iki 2019 m. vasario mėn. buvo teiktos konsultacijos Globos centro klientams (globėjams ir globotiniams) pagal poreikį.

2020 m. psichologinė pagalba buvo teikta vaikams dėl jiems iškylančių bendravimo problemų, mokymosi sunkumų, savireguliacijos, dėmesio koncentracijos problemų, emocinių ir elgesio problemų, savarankiškumo stokos, žemo savęs vertinimo, nepasitikėjimo savimi, veiklos planavimo sunkumų, taisyklių ir susitarimų laikymosi, nemokėjimo mokytis ir motyvacijos stokos, tarpusavio santykių ir nesutarimų su globėjais, bendravimo sunkumų su mokytojais. Be šių problemų vaikai konsultuoti dėl adaptacijos ir įvairių asmenybės savybių (tokių kaip nerimas, baimės), trukdančių mokytis ir bendrauti. Dėl stresinių situacijų šeimose, nuotolinio mokymosi sunkumų karantino dėl COVID-19 ligos metu. Dėl trauminės patirties, kuomet vaikai iš nesaugios aplinkos perkeliama pas budinčius globėjus, dėl bendravimo su biologiniais tėvais. Taip pat dėl sveikatos problemų, kurios įtakoja emocinę ir fizinę būseną, bendravimą su bendraamžiais.

2020 m. psichologinė pagalba buvo teikta globėjams dėl emocinių ir psichologinių problemų, tarpusavio santykių, dėl bendravimo ir tarpusavio santykių su vaikais, kitais šeimos nariais, dėl rūpinimosi vaikais, jų auklėjimu, emocinių ir fizinių poreikių tenkinimo, dėl mokymo laikytis taisyklių ir susitarimų, dienos režimo. Dėl globojamų vaikų bendravimo palaikymo su biologiniais tėvais. Dėl stresinių situacijų šeimose, vaikų nuotolinio mokymosi sunkumų karantino dėl COVID-19 ligos metu.

Karantino metu kovo – gegužės mėn. ir lapkričio – gruodžio mėn. konsultacijos teiktos nuotoliniu būdu ryšio priemonėmis, naudojant vaizdo skambutį.

Per 2020 m. dalyvauta organizuojamuose globos peržiūros, atvejo vadybos posėdžiuose, atveju aptarime pagal poreikį, lankytasi kartu su globos koordinatorė globėjų namuose, teiktos konsultacijos globėjų namuose pagal poreikį. Pagalba organizuojant globėjų savipagalbos grupę nuotoliniu būdu naudojant vaizdo priemones.

Per 2020 m. įvairiais su darbu susijusiais klausimais konsultuota ir konsultuotasi su globos koordinatoriais, socialiniais darbuotojais, dirbančiais su šeimomis ar asmenimis, atvejo vadybininkais, Centro administracija, Vaiko raidos centro, Varėnos PPPS, PSPC, VTAS, mokyklų ir kitais specialistais pagal poreikį.

11 lentelė. Globos centro psychologės konsultacijų pasiskirstymas 2020 m.

Metų ketvirtis	Mėnuo	Bendras konsultacijų skaičius per ketvirtį	Suteiktų klientams konsultacijų skaičius	Konsultacijų su kitais specialistais skaičius
I	Sausis	206	57	11
I	Vasaris		48	15
I	Kovas		52	23
II	Balandis	232	56	18
II	Gegužė		51	22
II	Birželis		73	12
III	Liepa (nuo 7 d.)	91	Atostogos	Atostogos
III	Rugpjūtis (nuo 11 d.)		29	9
III	Rugsėjis		37	16
IV	Spalis	270	64 +1	17
IV	Lapkritis		54	31
IV	Gruodis		65	38
		799	587	212

2.8.2. GIMK darbuotojų veikla. 2020 m. kovo mėn. pagrindinę globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą GIMK baigė antroji 9 darbuotojų grupė. Parengti 2 globėjai (rūpintojai).

Buvo suorganizuoti 4 savitarpio paramos globėjams ir tėviams grupių susitikimai. Taip pat – 1 susitikimas su globėjais, tėviais ir jų vaikais.

Birželio mėnesį globojami vaikai dalyvavo Pauliaus Jankūno treniruotėje Varėnoje.

Viešinant veiklą buvo pagaminta ir išplatinta 140 plakatų, 500 vnt. skrajučių, 100 vnt. šratinukų, 50 vnt. kalendoriukų, 50 vnt. vizitinių kortelių su Globos centro logotipu, kontaktais ir kita svarbia informacija.

Buvo suorganizuoti Šv. Velykų ir Šv. Kalėdų konkursai globojamiems vaikučiams, nuotolinis šventinis Kalėdų vakaras su globėjų šeimomis.

2.8.3. Socialinių darbuotojų, atliekančių globos koordinatoriaus funkcijas

2020 m. Varėnos rajono savivaldybėje paslaugos buvo teikiamos 51 globojančiam vaikui asmeniui, 49 globojamiems vaikams. Buvo suteiktos 256 konsultacijos, sudaryti 45 individualūs planai vaikui, dalyvauta 20 Atvejo vadybos posėdžių, suorganizuota 30 susitikimų su biologine šeima ir 4 Globos kokybės vertinimai.

2019 m. pabaigoje vyko planinis Globos centro veiklos kokybės vertinimas. 2020 m. buvo pateiktos ir įgyvendintos rekomendacijos veiklos tobulinimui.

Birželio 29 – liepos 5 d. Globos centras minėjo globos savaitę ir dalyvavo globos viešinimo renginiuose. Visą šventinę savaitę Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ekrane visą šventinę savaitę švietė Globos centro reklama, kviečianti kilniai misijai – globai ir įvaikinimui.

Birželio 29 d. Varėnos miesto prekybos centro „IKI“ kiemo erdvėje prie fontano vyko akcija – „JIE ATEINA NE TIK UŽAUGTI, BET IR MUS UŽAUGINTI“. Čia vyko pokalbiai ir diskusijos apie globą ir įvaikinimą, buvo pristatoma Globos centro veikla, mažieji spalvino, pūtė muilo burbulus, vaišinosi rėmėjo „Varėnos pienelis“ dovanomis.

Birželio 30 d. vyko Globos centro veiklą pristatymas Matuizų ir Marcinkonių seniūnijose, vyko pokalbiai ir esamų globėjų pasidalijimas patirtimi apie globą.

Liepos 1 d. – atvirų durų diena Varėnos socialinių paslaugų centro Globos centre, kurios metu vyko filmo peržiūra, susitikimas su buvusiais globotiniais, esamais globėjais ir visais kitais, kas domisi globa ir įvaikinimu. Muzikinį koncertą ir sveikinimą dovanojo Rolandas Gricius. Taip pat sukurtas video montažas Globos centro „Facebook“ puslapyje“ (trumpa reklama apie globą šeimoje).

Liepos 3 d. vyko šventė globėjams ir jų šeimoms Globos centre, skirta susiburti, padėkoti, pasikalbėti.

Liepos 5 d. buvo aukojamos Šv. Mišios už globėjus ir jų šeimas Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčioje.

Be to, nuolat atnaujinama informacija apie įvairias veiklas, paslaugas, naujienas, mokymus ir pasikeitimus, naudingais straipsniais, specialistų rekomendacijomis Globos centro Facebook tinklalapyje bei Varėnos socialinių paslaugų centro Facebook paskyroje ir internetinėje svetainėje.

Per 2020 m. pavišinti 2 straipsniai apie globą šeimoje, gerąsias globėjų patirtis.

VI. PROJEKTINĖ VEIKLA

1. Projektas „Kelias į sveikatą“. Projekto tikslas – palaikyti formuojamus Varėnos socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos užimtumo grupės lankytojų sveikos gyvensenos įgūdžius. Pagrindinės veiklos:

1. Išvykų į gamtą organizavimas.
2. Edukacinių išvykų organizavimas.
3. Vaistinių bei prieskoninių augalų ir gėlių auginimo teoriniai ir praktiniai mokymai.
4. Pavasarinė akcija „Gyvenkime švariai“.
5. Praktinių užsiėmimų sveikos gyvensenos, asmens higienos, bei sveikos aplinkos kūrimo temomis ciklas.

Lietuvoje dėl COVID-19 susidariusios pandeminės situacijos, projekte numatytos veiklos buvo vykdomos, atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Varėnos socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos užimtumo grupės nariai daug laiko praleido gryname ore, priklausomai nuo sezoniškumo ir oro sąlygų. Išvykų metu, gryname ore, gamtoje, praleistas laikas - stiprina ne tik fizinę, bet ir psichologinę sveikatą, pagerina nuotaiką, ramina, mažina stresą, agresiją, didina pasitikėjimą savimi, padeda išlikti aktyvesniems, skatina bendruomeniškumą, socialinius santykius, įkvepia.

Dėl Lietuvoje susidariusios pandeminės situacijos ir COVID-19 plitimo grėsmės, projekte numatyta išvyka į prie Baltijos jūros, buvo atšaukta. Saugant save ir kitus, vengėme viešų vietų ir susibūrimų, laikantis rekomendacijų. Projekte numatytos lėšos, skirtos transportui vykti į pajūrį grąžintos (250,00 EUR.)

Dėl susiklosčiusios COVID-19 pandeminės situacijos, edukacines programas organizavome Varėnos socialinių paslaugų centre, norėdami išvengti pašalinių kontaktų.

Dalyvavimas edukacinėse programose, asmenims su negalia padeda pažinti save, suteikia žinių ir įgūdžių, padedančių socializuotis asmeniniame ir bendruomenės gyvenime.

Varėnos socialinių paslaugų centre vykdėme įvairias edukacines programas.

Rugsėjo 11 d. vyko nuotaikinga papuošalų gamybos edukacija. Iš įvairių, papuošalų gamybai skirtų, vėrimo priemonių, projekto dalyviai kūrė - nuotaikingas apyrankes. (Smulkiosios motorikos lavinimui).

Spalio mėnesį vyko – gamtą tausojanti edukacija/akcija „Pasidaryk pirkinį maišelį savo rankomis“.

Taip pat lapkričio 6 d. paslaugų gavėjai dalyvavo „Nykštuko“ gamybos procese.

Spalio 30 d. Varėnos socialinių paslaugų centre vyko kitokia, nei kasmet edukacija „Moliūgų skaptavimas 2020“ Dėl didėjančio COVID-19 atvejų skaičiaus, laikėmės atstumų, dėvėjome kaukes. Tiems lankytojams, kurie dirbo nuotoliniu būdu, organizavome moliūgų pristatymą į namus, tam, kad galėtų prisidėti prie organizuojamos edukacijos „Moliūgų skaptavimas 2020“ – iš namų.

Šiais metais Žvakių sukimo edukaciją organizavome, taip pat namuose, nuotoliniu būdu, parengus paruoštukus, gabenome į kiekvieno dalyvio namus, tam, kad galėtų prisidėti prie edukacinės programos „Žvakių sukimas“ namuose.

Dėl susiklosčiusios COVID-19 pandeminės situacijos, kai mus visus apriboja judėjimui ir fiziniams kontaktams, projekto dalyviams veiklas ir toliau tęsiame namuose, nuotoliniu būdu. Skirtų lėšų pagalba, planuotas veiklas galėjome organizuoti – nuotoliniu būdu/namuose. Taip palaikydami projekto dalyvių emocinę, psichologinę sveikatą.

2. Projekto vykdymo laikotarpiu neįgaliųjų dienos užimtumo grupės nariai laikantis saugumo rekomendacijų COVID-19 epidemijos metu, turėjo galimybę pažiūrėti mėgstamą naujausią filmą. Projekto vykdymo laikotarpiu buvo numatyta 8 kartai. Dėl susiklosčiusios neigiamos epidemiologinės situacijos Lietuvoje kino seansai buvo nutraukti. Žiūrėti filmai:

2020-09-17 „Troliai 2“

2020-09-30 „Lesė grįžta“

2020-11-04 „Sapnų kūrėjai“

2020-11-05 „Drakono raitelis“

3. Kiekvienais metais Varėnoje rengiamas Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalis. Projekto vykdymo laikotarpiu, neįgaliųjų dienos užimtumo grupės nariai turėjo galimybę apsilankyti XI-tame Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalyje. Projekto vykdymo laikotarpiu buvo planuojama aplankyti 3 įvairių Lietuvos teatrų organizuojamus spektaklius.

2020-10-15 11 val. Valstybinis Kauno lėlių teatras „Kaip tamsa geriausiu draugu tapo“.

2020-10-15 11 val. „Keistuolių teatras“ „HOP“.

2020-10-26 18 val. Festivalio nominacijų įteikimo ir uždarymo renginyje, dėl susiklosčiusio COVID-19, galimybių dalyvauti neturėjome.

Sprendimą dėl šio renginio atšaukimo spalio 23 d. priėmė Varėnos rajono savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

Kaip ir kiekvienais metais Varėnos socialinių paslaugų centro neįgaliųjų dienos užimtumo grupės lankytojai dalyvavo akcijoje „Gyvenkime švariai“. Akcijos metu, tvarkė Varėnos socialinių paslaugų centro aplinką ir šalia esantį mišką. Net ir pasibaigus akcijai, ir toliau projekto dalyviai įtraukiami į aplinkos puoselėjimą.

Sveiko gyvenimo įpročių kasdienis ugdytas yra bene pats svarbiausias sveikatos stiprinimo veiksnys, nes žinios, geri įgūdžiai ir pavyzdžiai yra reikalingi tam, kad galėtume įvertinti ir išsiugdyti teigiamas nuostatas bei pajusti atsakomybę už savo sveikatą. Rūpintis sveikata žmogui dera visą gyvenimą. Šiais laikais vis labiau pabrėžiamas sveikos gyvensenos ir sveikatos ryšys, tad atsakomybė už savo pačių sveikatą ir gerą savijautą didėja. Tad Varėnos socialinių paslaugų centro dienos užimtumo lankytojams asmens higienos, sveikos gyvensenos įgūdžiai palaikomi kasdien. Tai nenutrūkstamas kasdienis palaikymas.

Nepaisant kasdienių formuojamų asmens higienos, sveikos gyvensenos įgūdžių, 2020-10-16 neįgaliųjų dienos užimtumo grupės nariai, minėjo kalendorinę švrių rankų dieną. Skirtų projektų lėšų pagalba, įsigijome priemones, reikalingas palaikyti asmens higieną.

Skirtų lėšų pagalba, įsigijome projekte numatytą parafino vonelės rinkinį su priedais.

Parafino vonelė rankoms, tai procedūra, kurios metu rankos panardinamos į naudingų odai medžiagų prisotintą parafiną. Ši terapija rankoms padeda atsikratyti odos sausumo, skilinėjimo ir šerpetojimo,

sustiprina nagus, aprūpina odą drėgme. Parafino vonelės terapija giliai drėkina odą ir gerina jos būklę.

Pasibaigus Covid-19 pandemijai, atsiradus galimybei kontaktiniam bendravimui ir toliau vykdysime numatytas praktines asmens higienos veiklas, įtraukiant parafino vonelę su jos priedais.

Projekto vykdymo laikotarpiu laikantis saugumo rekomendacijų COVID-19 plitimo metu, judrumo savaitę organizavome be pašalinių bendruomenės narių. Vykdėme įvairias sportinės veiklas, mankštas, laikantis saugumo rekomendacijų.

Šiais metais, dėl susiklosčiusios COVID-19 pandeminės situacijos, kai mus visus apriboja judėjimui ir fiziniams kontaktams, projekto dalyviams veiklas tęsiame namuose, nuotoliniu būdu. Skirtų lėšų pagalba, planuotas veiklas galėjome organizuoti – nuotoliniu būdu/namuose. Kruopščiai apgalvoti ir sukurti kalėdiniai paruoštukai buvo pristatyti į kiekvieno dalyvio namus, veikloms namuose, su galimybe išreikšti kūrybiškumą. Vykdėme kalėdinių dekoracijų gamybą (namuose). Kalėdinių dekoracijų paroda/viešinimas vyko virtualioje erdvėje.

2. 2 Centro socialinės darbuotojos dalyvavo Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų vertinimo ir atrankos komisijoje. Kartu su kitais komisijos nariais išnagrinėjo ir įvertino Savivaldybės administracijai finansavimui gauti pateiktus 3 nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų pateiktus socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus ir atsižvelgiant į skirtingas negalias (judėjimo, regos, klausos, sutrikusio intelekto, sutrikusios psichikos ir kitas) turinčių asmenų specialiųjų poreikių tenkinimo reikalingumą, parengė projektams finansuoti 2021 m. skirtų lėšų paskirstymo projektą.

3. Integralios pagalbos paslaugų plėtra Varėnos rajone. Projekto tikslas – suteikti integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos) paslaugas namuose neįgaliesiems darbingo amžiaus ir senyvo amžiaus asmenims, konsultacinę pagalbą artimiesiems, šeimos nariams, skatinti savanorių ir bendruomenės įsitraukimą į pagalbos neįgaliajam procesą. Teritoriniu principu buvo sudarytos trys mobiliosios komandos. Vieną mobilią komandą sudaro slaugytojas, slaugytojo padėjėjai, socialinis darbuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjai, ergoterapeutas/masažuotojas. Nuo 2017 m. vasario mėn. paslaugas gavo 54 Varėnos rajono gyventojai.

4. 2018 m. gruodžio 19 d. Varėnos socialinių paslaugų centras pasirašė iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 08.6.1-ESFA-V-911-22-0010 „Bendrujų ir specialiųjų socialinių paslaugų plėtra neįgaliesiems ir socialinę atskirtį patiriantiems Varėnos miesto gyventojams“ sutartį. Veikloms įgyvendinti buvo skirta 28 222,90 Eur ES ir valstybės biudžeto lėšų. Projektas vykdomas kartu su partneriais – Varėnos Šv. arkangelo Mykolo parapija ir Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ Varėnos padaliniu.

Numatytos veiklos, įtraukiant į jas savanorius – mokymų projekto savanoriams organizavimas, rankdarbių ir dailės studijos sukūrimas, fotografijos studijos sukūrimas, maisto gaminimo užsiėmimų organizavimas, spektaklių, filmų lankymo organizavimas, skalbimo ir meditacijos terapijos su sensorine įranga vedimas. Iš projekto lėšų buvo įsigyta sensorinė įranga, siuvimo mašinos, fotoaparatai, skalbimo ir džiovinimo įranga. Visos priemonės bus naudojamos tolimesnėje Varėnos socialinių paslaugų centro veikloje.

Į projekto veiklas įsitraukė 13 savanorių ir 40 Varėnos miesto gyventojų.

2020 m. buvo įsisavinti 2883,87 Eur. Vasario mėn. projekto veiklos buvo baigtos.

5. 2018 m. spalio 30 d. 36 mėnesiams buvo pasirašyta jungtinės veiklos sutartis tarp Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Varėnos rajono savivaldybės administracijos ir Varėnos socialinių paslaugų centro dėl **„Vaikų gerovės ir saugumo didinimo paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros įgyvendinimo“** projekto. Projekto įgyvendinimo šaltiniai yra Europos Sąjungos struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo lėšos). Pagrindinis sutarties tikslas – įgyvendinti Vaikų gerovės ir saugumo didinimą, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimą bei prieinamumą. Varėnos socialinių paslaugų centre veikiančiame Globos centre dirba socialiniai darbuotojai vykdantys globos koordinatorių funkcijas, GIMK (globėjų, tėvių mokymo ir konsultavimo) specialistai, budintys globotojai.

6. 2019 m. vasario 1 d. Varėnos socialinių paslaugų centras pasirašė sutartį su VšĮ Valakupių reabilitacijos centru dėl dalyvavimo projekte **„Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“**, projekto kodas Nr. 08.4.1-ESFA-V-421-01-0001. Sutarties objektas – Europos socialinių paslaugų kokybės sistemos (toliau – EQUASS) diegimas įstaigoje, siekiant įgyti EQUASS Assurance sertifikatą. EQUASS kokybės sistemos diegimo veiklos:

- Įstaigos vadovų mokymai (2 d. trukmės);
- Įstaigos koordinatorių mokymai (3 d. trukmės);
- Įstaigos praktiniai mokymai (patirties mainai su moderatoriumi) (2 kartus po 1 d.);
- Praktiniai teoriniai mokymai įstaigų darbuotojams tokiomis temomis kaip individualios paslaugos,
- Įgalinimas, partnerystės efektyvumo matavimas ir kt. (2 d. trukmės);
- EQUASS diegimas įstaigoje ir tam skirtos EQUASS konsultantų konsultacijos;
- EQUASS vidaus auditas įstaigoje;
- EQUASS išorės auditas.

2020 m. buvo praktiškai diegiamos numatytos veiklos, apmokomi lankomosios priežiūros darbuotojai, lankomi paslaugų gavėjai, ruošiamasi išoriniam ir vidiniam auditui.

2020 m. lapkričio 16 d. buvo suteiktas EQUASS Assurance sertifikatas.

Šis projektas tęstinis. Kiekvienais metais numatomi tikslas ir uždaviniai, kaip pagerinti paslaugų kokybę, teikiamos paslaugų kokybės gerinimo ataskaitos.

7.2019 m. liepos 19 d. pasirašyta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis dėl **asmeninio asistento** paslaugų. 2020 m. buvo teikiamos 2 neįgaliems asmenims.

8. 2020 m. spalio 30 d. pasirašyta jungtinės veiklos sutartis su Varėnos rajono savivaldybės administracija, Kabelių kaimo bendruomene, Valkininkų bendruomene dėl projekto **„Pagalbos namuose organizavimas neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims“** įgyvendinimo. Projekto trukmė 36 mėn.

9. 2020 m. gruodžio 14 d. Varėnos socialinių paslaugų centras pasirašė jungtinės veiklos sutartį su VšĮ „Išminties erdvės“ dėl projekto **„Stipresnis aš“** įgyvendinimo (kvietimas 2014-2021 metų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ atviro kvietimo „Socialinės integracijos stiprinimo mechanizmai vaikams, jaunuoliams su aukštos rizikos elgsena ir (ar) iš nepalankių aplinkų.

10. 2020 m. pasirašyta jungtinės veiklos sutartis su VšĮ „Varėnos ligonine“, Ščiučino rajono centrine ligonine (Baltarusija) dėl projekto **„Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo gerinimas socialiai pažeidžiamoms grupėms per socialinių darbuotojų tinklą abiejose sienos pusėse“**.

VII. BENDRADARBIAVIMAS

2020 metais toliau buvo siekiama užmegzti naujų kontaktų su įvairiomis įstaigomis, organizacijomis bei tęsti pradėtą bendradarbiavimą. Varėnos socialinių paslaugų centre ir toliau savo veiklą vykdo Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ Varėnos padalinys, Varėnos rajono neįgaliųjų draugija, Varėnos Šv. Arkangelo Mykolo parapijos vaikų dienos centras „Svajonė“, Baltijos „Gyvenimo meno“ labdaros ir paramos fondas, kuris organizuoja jogos, meditacijos, kvėpavimo kursus, Labdaros paramos fondas SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija, Varėnos anoniminių alkoholikų klubas „Bitė“. Su nevyriausybinėmis organizacijomis vadovais ir nariais bendradarbiaujama teikiant socialines paslaugas rajono gyventojams, organizuojant

renginius ir kt. veiklas. Taip pat bendradarbiaujama su Varėnos rajono visuomeninės organizacijos „Ištieskime ranką vaikui“, Varėnos Jadvygos Čiurlionytės menų mokykla, vaikų lopšeliu - darželiu „Žilvitis“, vaikų lopšeliu - darželiu „Pasaka“, vaikų lopšeliu - darželiu „Nykštukas“, Visuomenės sveikatos biuru, Sporto centru. 2020 m. rengiant kompleksinių paslaugų centro neįgaliems vaikams ir jų artimiesiems paraišką, buvo užmegztas bendradarbiavimas su Alytaus rajono neįgaliųjų draugija.

Varėnos socialinių paslaugų centro finansavimo šaltiniai ir lėšos, 2020 m.

Finansavimo šaltiniai	2016 m. tūkst. Eurų.	2017 m. tūkst. Eurų	2018 m. tūkst. Eurų	2019 m. tūkst. Eurų	2020 m. tūkst. Eurų
Varėnos rajono savivaldybės biudžetas	161,6	292,39	374,35	496,29	618,25
Valstybės biudžeto dotacija Savivaldybės biudžetui	132,7	98,36	282,73	337,98	434,57
Pajamos už teikiamas paslaugas. Iš jų:	16,5	16,752	28,88	40,5	50,62
<i>Asmens higienos ir priežiūros paslaugos</i>	0,102	0,117	0,1	0,06	0,14
<i>Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas</i>	1,0	0,995	1,9	1,66	0,9
<i>Transporto organizavimo paslaugos</i>	1,7	0,752	0,76	1,10	1,38
<i>Integralios pagalbos paslaugos</i>	-	-	--	9,05	8,52
<i>Pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugos</i>	12,7	14,174	20,36	27,40	35,68
<i>Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos arba laikino apnakvindinimo paslaugos</i>	-	-	-	0,05	-
<i>Patalpų nuoma</i>				2,96	0,85
Projektas „Integralios pagalbos plėtra Varėnos rajone“	0,58	75,83	62,89	71,88	79,01

Projektas „Kelias į sveikatą“	0,5	0,4	0,35	0,6	0,68
Globos centras				30,43	28,85
Iš viso	323,48	527,37	757,76	1,004	1,221